

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥ

7^ο ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

Την Καθαρή Δευτέρα έχουμε το έθιμο του πετάγματος του χαρταετού.

Από που προέρχεται αυτό το έθιμο;

- Πρώτη φορά εμφανίστηκε γύρω στο 200 π.Χ στην Κίνα και τη Μαλαισία. Χρησιμοποιούσαν τους χαρταετούς σε μαγικές τελετές, θρησκευτικές εκδηλώσεις και σε τελετουργίες για τον εξορκισμό του κακού. Πίστευαν ότι όσο ψηλότερα ανεβεί ο αετός τόσο πιο τυχεροί θα είναι. Οι πρώτοι χαρταετοί κατασκευάστηκαν από μετάξι και μπαμπού και είχαν μορφή δράκου.
- Μετά πήγαν στην Κορέα και την Ιαπωνία.
- Το 1400 μ.Χ η Ευρώπη έμαθε τους χαρταετούς από ευρωπαϊούς εξερευνητές που ταξίδευαν στην Ασία.
- Σήμερα κάθε χώρα έχει τα δικά της έθιμα γύρω από το πέταγμα του χαρταετού.
- Στην Κίνα διοργανώνονται διαγωνισμοί για τον καλύτερο χαρταετό.
- Στην Ελλάδα κάθε χρόνο πετάμε τον χαρταετό την Καθαρά Δευτέρα με το ξεκίνημα της νηστείας του Πάσχα. Το πέταγμά του στα ύψη και ο χορός του με τον άνεμο, ψηλά στον καταγάλανο ουρανό, υποδηλώνει την ανάταση, την κάθαρση της ψυχής μετά το διονυσιακό ξεφάντωμα της Αποκριάς. Ο Χαρταετός έφθασε στην Ελλάδα πρώτα από τα λιμάνια Ανατολής (Σμύρνη-Χίο - Κωνσταντινούπολη), τα λιμάνια της Επτανήσου, της Σύρας, των Πατρών και ακολούθησαν τα αστικά κέντρα, όπου μπορούσε κανείς να αγοράσει σπάγκο και χρωματιστό χαρτί.

Κατά την αρχαιότητα:

- Στην ελληνική αρχαιότητα, ο χαρταετός δεν ήταν άγνωστος.
- Ο αρχιμηχανικός Αρχύτας του Τάραντα -4ος αι. π. Χ.- χρησιμοποίησε στην αεροδυναμική του τον αετό, ενώ υπάρχει και ελληνικό αγγείο της κλασικής εποχής με παράσταση κόρης, η οποία κρατά στα χέρια της μια μικρή λευκή σαΐτα (είδος αετού) με το νήμα της, έτοιμη να την πετάξει.
- Οι Αρχαίοι Έλληνες έπαιζαν με τους “αετούς” οι οποίοι γίνονταν με πανί ως το Μεσαίωνα, καθώς η χώρα μας δεν διέθετε σε αφθονία το χαρτί.
- Αργότερα ο Μάρκο Πόλο γυρίζοντας από τα ταξίδια του, φέρνει το χαρταετό στην Ευρώπη του Μεσαίωνα, όπου τον περιγράφει και για τις επικίνδυνες επανδρωμένες πτήσεις του.
- Τα νεότερα χρόνια έχουμε το 1450 στη Γερμανία και το 1606 στην Ισπανία όπου ένας κληρικός αναφέρει στο ημερολόγιό του ότι χρησιμοποιούσαν τον χαρταετό σαν παιχνίδι χαράς την ημέρα του Πάσχα.
- Το 1752 στην Αμερική ο Βενιαμίν Φραγκλίνος εκτέλεσε το διάσημο πείραμά του, διαπιστώνοντας με τεχνητό αετό τον ηλεκτρισμό της ατμόσφαιρας και του κεραυνού, οπότε και κατασκεύασε το αλεξικέραυνο.
- Το 1880 ο Αυστραλός Hargrave σχεδίασε έναν τεράστιο αετό για μετεωρολογικές παρατηρήσεις.

Τα ονόματα των χαρταετών σε διάφορες χώρες:

Αγγλία: **kite** το όνομα ενός υπέροχου πουλιού

Ιαπωνία: **τακο** που σημαίνει χταπόδι (από τους πολλούς σπάγγους που κρέμονται από αυτόν)

Μεξικό: **paralote** που σημαίνει πεταλούδα

Γερμανία: **Drachen** που σημαίνει δράκος

Ελλάδα: **χαρταετός**

Θράκη: **πετάκι**

Επτάνησα: **φύσουνα**

Διάφοροι χαρταετοί...

ΚΙΝΕΖΙΚΟΙ ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ

Ο χαρταετός στη Γαλλία αποτελεί σύμβολο ελευθερίας.

ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο χαρταετός αποτελεί σύμβολο ελευθερίας στην Ελλάδα.

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΟΙ ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ

Τραγούδια Χαρταετοί

- <https://youtu.be/pSujHbm-rG8> (Μίκης Θεοδωράκης)
- <https://youtu.be/r3rWwDQo2YU> (παιδικό τραγουδάκι χαρταετός)

Πίνακες ζωγραφικής...

Σπύρος Βασιλείου

Δημήτριος Μυταράς

Αλέκος Φασιανός

Ας φτιάξουμε ένα παιδικό χαρταετό...

Υλικά:

- Χαρτόνι ή κομμάτι από χαρτόκουτα
- Μαρκαδόρους
- Χάρακας
- Κόλλα
- Κορδέλα ή κορδόνι
- Γκοφρέ ή διάφορα χρώματα χαρτάκια

Εκτέλεση:

- Σχεδιάζουμε με τον χάρακα 6 ίσες πλευρές δημιουργώντας ένα εξάγωνο.
- Ζωγραφίζει το παιδί με τους μαρκαδόρους ότι θέλει ή κόβει χαρτάκια και τα κολλάει πάνω στο χαρτονάκι.
- Ανοίγουμε τρυπούλες στο χαρτονάκι και περνάμε το κορδόνι φτιάχνοντας την ουρά του χαρταετού.
- Πάνω στο κορδονάκι κολλάμε πολύχρωμα χαρτάκια.

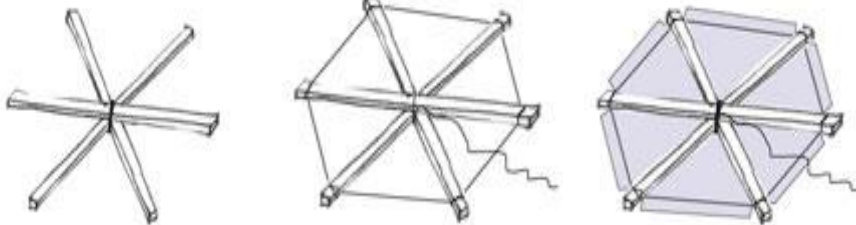
Φτιάχνω χαρταετό με την βοήθεια ενός

μεγάλου...

Υλικά για το σκελετό:

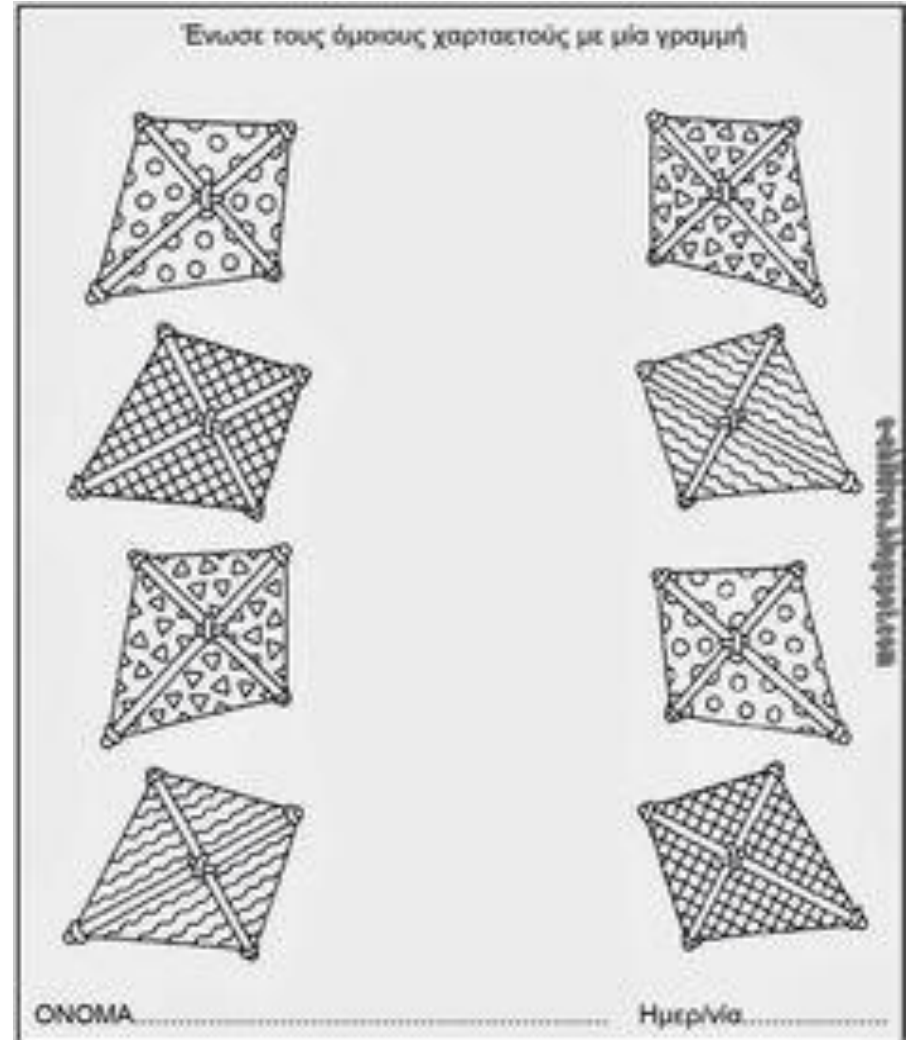
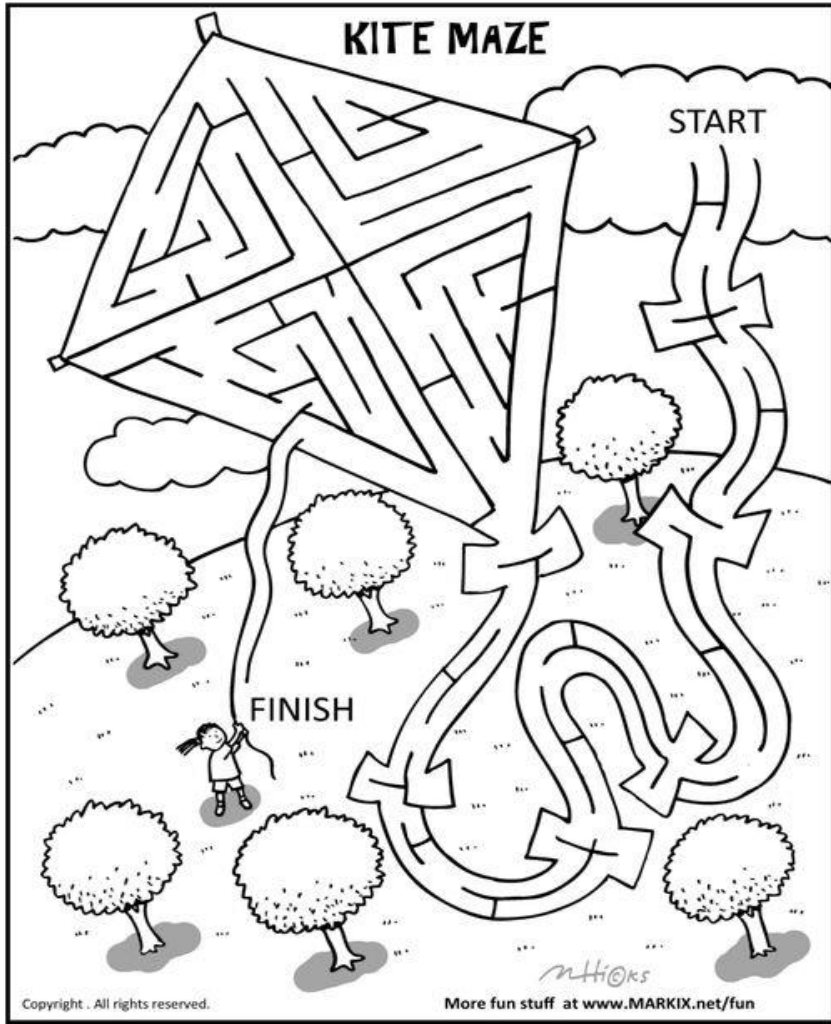
- 3 ίδια λεπτά πηχάκια από ασπρόξυλο με μήκος περίπου 80 εκ.
- γερό σπάγκο
- χαρτί γλασέ
- Ψαλίδι
- Μολύβι
- κόλλα για χαρτί (υγρή ή stick)

Εκτέλεση:

- Μέτρησε προσεκτικά και σημάδεψε τη μέση του μήκους σε κάθε πηχάκι. Τοποθέτησε το ένα πηχάκι οριζόντια και στη μέση του, τα άλλα δύο (στο μέσο τους) ώστε να σχηματίζουν Χ πάνω σ' αυτό.
Ανάμεσα στα πηχάκια πρέπει να σχηματίζονται έξι ισόπλευρα τρίγωνα.
- Δέσε μεταξύ τους τα πηχάκια, στο κέντρο, γερά με σπάγκο.
- Άφησε περίσσειμα πάνω από 50 εκατοστά σπάγκο. Θα το χρειαστείς αργότερα.
- Ένωσε και δέσε όλες τις κορυφές των ξύλων με σπάγκο αφήνοντας μια απόσταση περίπου ενός εκατοστού από την άκρη. Βεβαιώσου ότι όλες οι κορυφές απέχουν το ίδιο μεταξύ τους. Είναι σημαντικό ο σκελετός του χαρταετού σου να είναι συμμετρικός.
- Ξάπλωσε το σκελετό πάνω στο χαρτί και σχεδίασε το περίγραμμα του αφήνοντας περίπου πέντε εκατοστά περιθώριο από το σπάγκο.
- Κόψε το χαρτί στο περίγραμμα, δίπλωσε το πάνω από το σπάγκο, γύρω γύρω στο σκελετό και κόλλησέ το.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

*νά γίνομαι άνεμος για τó χαρταετό
και χαρταετός για τόν άνεμο,
άκομη και όταν ουρανός δέν ύπάρχει.*

Οδυσσέας Ελύτης

ΚΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ...

